

Naturskyddsföreningen Askersund

Uppföljning av partienkät 2022

För fyra år sedan skickade Naturskyddsföreningen i Askersund ut en enkät med miljöfrågor till partierna i Askersunds kommun. Nu är det dags att följa upp dessa frågor och se vad partierna har gjort sedan 2022.

Nedan finns frågorna och de svar vi fick 2022. Skriv en kommentar till varje fråga om svaret fortfarande gäller eller om något ska läggas till.

Kommentera gärna hur det har gått med de åtgärder som partiet föreslog. Finns det något bra exempel på framgångsrika åtgärder?

Partinamn	Miljöpartiet
Kontaktperson	Tord Helgesson
E-post	orberga@gmail.com
Mobilnummer	070-2583403

1. Dricksvatten utan PFAS

Vårt parti ska arbeta aktivt för att säkra ett PFAS-fritt kommunalt dricksvatten från Vättern.

Kryssa i ett av alternativen

Ja ☒ Nej ☐

Om svar ja:

Beskriv här vilka konkreta, lokala åtgärder för ett giftfritt dricksvatten som ska vidtas.

Medlemskap i/stöd till ARV (Aktion Rädda Vättern)

Verka för att kommunerna runt Vättern samarbetar för PFAS-fritt dricksvatten

Bedriva opinionsbildning i frågan

Driva frågan i den berörda nämnden och/eller kommunfullmäktige

Kommentar 2026:

Tyvärr har inte mycket hänt i den frågan. I opposition är det inte lätt att få igenom sina förslag eller kunna påverka. De styrande partierna prioriterar inte frågor om klimat och miljö.

Förutom ovanstående förslag, vilka vi fortfarande står bakom driver vi nu frågan om att bygga ett nytt kommunalt reningsverk, för att därigenom minska olika former av utsläpp i miljön. Vi samverkar också med de övriga kommunerna runt Vättern. Det är nödvändigt att lyfta frågan till högre nivå, det vill säga Riksdagen och genom våra egna riksdagsledamöter driva frågan.

2. Hyggesfritt skogsbruk

Vårt parti ska arbeta för ett hyggesfritt skogsbruk med skonsamma metoder i de fall skogsbruk förekommer på kommunal skogsmark.

Kryssa i ett alternativ.

Ja ☒ Nej ☐

Om svar ja:

Ange konkreta, lokala åtgärder för genomförandet.

Tidigare har kommunen fattat beslut om att bedriva kontinuitetsskogsbruk på kommunens mark. Detta har dock inte skett. Vi vill lyfta frågan på nytt i kommunfullmäktige och berörd nämnd.

Kommentar 2026:

Inget nytt i frågan. Frågan har inte varit aktuell. Det finns ett beslut om att om man avverkar ett träd skall man plantera två nya – men beslutet efterlevs inte. De fall där man eventuellt avverkar skog handlar om byggande av bostadsområden eller liknande och då är inte kontinuitetsskogsbruk tillämpligt. Möjligen har avverkning skett i det “fordolda”, utan att komma till vår kännedom i de olika nämnderna.

Vi avser naturligtvis att fortsatt bevaka frågan kommande mandatperiod

3. Kommunalt miljöråd

För att snabbare göra vår kommun klimatsmartare vill vårt parti inrätta ett kommunalt miljöråd där experter och miljöföreningar finns representerade.

Kryssa i ett alternativ.

Ja x Nej ☐

Om svar ja

Beskriv här hur ett sådant samarbete ska gå till

Det är osäkert om ett miljöråd är den rätta formen men vi är positiva till alla former av samarbeten kring miljö- och klimatfrågor. Berörda organisationer ska dock vara remissinstanser. Vi vill också vara drivande i Samhällsbyggnadsnämnden (gemensam för Askersund, Laxå och Lekeberg) där miljöförvaltningen är kommunens experter.

Vi välkomnar naturligtvis initiativ från miljöorganisationer när det gäller miljöfrågor och klimatomställning.

Askersunds kommun har nyligen antagit ett ekologiskt hållbarhetsprogram. Från miljöpartiet är vi inte nöjda med programmet. Vi menar att det borde ha varit mer långtgående.

Under en tid under förra mandatperioden drev miljöpartiet igenom att en hållbarhetsstrateg skulle anställas. Då hon slutade lyckades vi inte driva igenom att tjänsten skulle återbesättas. Istället landade uppdraget hos olika tjänstemän med andra uppdrag, idag hos kommunens trafiksamordnare (tillika hållbarhetsstrateg). Vår målsättning är att kommunen ska ha en hållbarhetsstrateg som bara sysslar med hållbar utveckling. I den tjänsten bör uppdraget bl.a. vara samverkan med civilsamhället.

Kommentar 2026:

Inte heller i denna fråga har det skett någonting under den gångna mandatperioden. Vår ståndpunkt är densamma som föregående period och vår tveksamhet beror främst på osäkerheten kring detta råds utformning och mandat. Det finns ett pensionärsråd och ett råd för funktionshindrade i kommunen, vilka snarast fungerar som forum för informationsutbyte, vilket vi ser som otillfredsställande. Om ett framtida kommunalt miljöråd ska vara meningsfullt så måste det också få en tydlig roll som remissinstans som involveras i olika beslutsprocesser. Men

Naturskyddsföreningen Askersund

för att detta skall komma till stånd är återigen frågan om vilka partier som styr avgörande. För närvarande prioriteras inte dessa frågor och då blir inte heller ett klimatråd relevant. Möjligen som en ”tumme i ögat” på de politiska beslutsfattarna.

Vi ser dock alla initiativ som stärker den långsiktiga hållbarheten i alla dess olika aspekter som positiva.

4. Partiets egna förslag i miljöfrågor

Här finns plats för andra lokala miljöfrågor partiet vill driva.

Vi vill bland annat (utan prioriteringsordning):

- skydda värdefull natur, till exempel genom att återuppta arbetet med ett naturreservat vid Solberga (som de styrande avslog denna mandatperiod)
- att det bildas fler våtmarker i kommunen
- att kommunen successivt (men i snabb takt) övergår till fossilfritt bränsle i sina verksamheter och bygger ut antalet laddstolpar för el-fordon
- fortsätta utbyggnaden av solceller
- använda grön el i kommunens verksamheter
- fortsätta energieffektivisera kommunala fastigheter
- anlägga laddstolpar i anslutning till kommunens verksamheter och lokaler
- verka för att Vätterns norra skärgård skyddas mot miljöfarlig exploatering
- att kommunen vid upphandlingar kräver att tjänster, upphandlade varor och entreprenader har minsta möjliga miljö- och klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv
- Införa en cirkulär ekonomi med ökad återanvändning och återvinning av produkter och material som används i den kommunala verksamheten
- Öka andelen ekologisk och närproducerad mat i kommunens kök

Naturskyddsföreningen Askersund

Kommentar 2026:

Vi har inte nått särskilt långt i någon av dessa frågor heller, då den styrande majoriteten prioriterar andra frågor. Självkritiskt kan vi konstatera att vi kanske borde ha drivit frågorna hårdare, men den krassa verkligheten är att då det inte leder till något är det stundtals svårt att motivera sig och gång på gång finna att förslagen endast faller till marken. Dessa frågor är svåra att driva i opposition när de styrande partierna har en annan agenda. Förhoppningsvis kan förutsättningarna bli bättre efter valet i september.

Tack för att du tar dig tid att svara på vår enkät!

Vi behöver svaren senast 2026-06-26

Här finns mera information om och förklaringar till ovanstående fyra frågor.

1. Dricksvatten utan PFAS

Europeiska myndigheten för livsmedels säkerhet (EFSA) sänkte det hälsobaserade riktvärdet för PFAS hösten 2021. Dricksvatten är på vissa orter en stor källa till PFAS, varför kommunen uppmanas till att analysera halterna vid sina vattenverk och införa åtgärder om så behövs för att befolkningen inte ska få i sig mer PFAS än vad EFSA anser vara säkert. Restriktioner för hur ofta fisk från Vättern kan ätas finns.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/orebro/forhojda-halter-av-skadligt-pfas-amne-i-vatterroding>

Nu har EFSA bedömt att det tolerabla intaget av summan av PFOS, PFOA, PFNA och PFHxS inte ska överskrida 0,63 ng per kilo kroppsvikt och dygn (4,4 ng per kilo kroppsvikt och vecka).

Vätternvårdsförbundet gör följande sammanställning på sin hemsida:

"PFOS-halter i Vätterns vatten ligger på 0,83 ng/L (2021), summan av PFAS-26 runt 8 ng/L, och PFAS-4 strax under 2 ng/L."

Dessutom bifogas en faktafil från Vätternvårdsförbundets hemsida

2. Hyggesfritt skogsbruk

Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är förlusten av arters livsmiljöer. Artdatabanken vid SLU pekar ut avverkningar som den faktor som har starkast negativ inverkan på skogens rödlistade arter. Dagens skogsbruk fokuserar nästan helt på kalhyggen som främsta metod vid avverkning, vilket också är ett problem ur klimatsynpunkt. Under de första 10-12 åren sker stora utsläpp av koldioxid, och det tar ofta mer än 20 år innan den växande skogen har bundit lika mycket kol som släppts ut. Det går dock att bedriva skogsbruk utan kalhyggen. Ett hyggesfritt skogsbruk kan i många fall även vara bättre för såväl biologisk mångfald som friluftsliv. Äldre skogar utgör en viktig kolsänka och bör i första hand inte brukas. Om sådana skogar ändå brukas ska det ske med hyggesfria metoder.

3. Inrätta ett kommunalt miljøråd

Kommuner samverkar med och använder sig av expertis från civilsamhället i många frågor, vilket bör göras även på miljöområdet. Vinsten för kommunen blir bättre beslutsunderlag och ökad kontakt med miljöföreningar, som ofta sitter på expertkunskap, lokalkännedom och ett stort kontaktnät. En form för samverkan är att inrätta ett miljøråd som rådgivande organ. Rådet samlas några gånger per år och tar upp aktuella miljöärenden, med fördel i ett tidigt skede.

I Askersunds kommuns dokument *Budget och övergripande strategi 2019-2021* står det så här:

Naturskyddsföreningen Askersund

”Miljö- och klimatarbetet har hög prioritet och arbetet med klimatfrågan måste ske i samarbete med andra företag, myndigheter och organisationer.”

Karlshamns kommun skriver så här om sitt Miljöråd:

” är ett råd under kommunstyrelsen som syftar till att stärka miljö- och klimatarbetet i kommunens verksamheter, samt se till att miljö- och klimataspekter är väl integrerade i kommunens övriga politik”